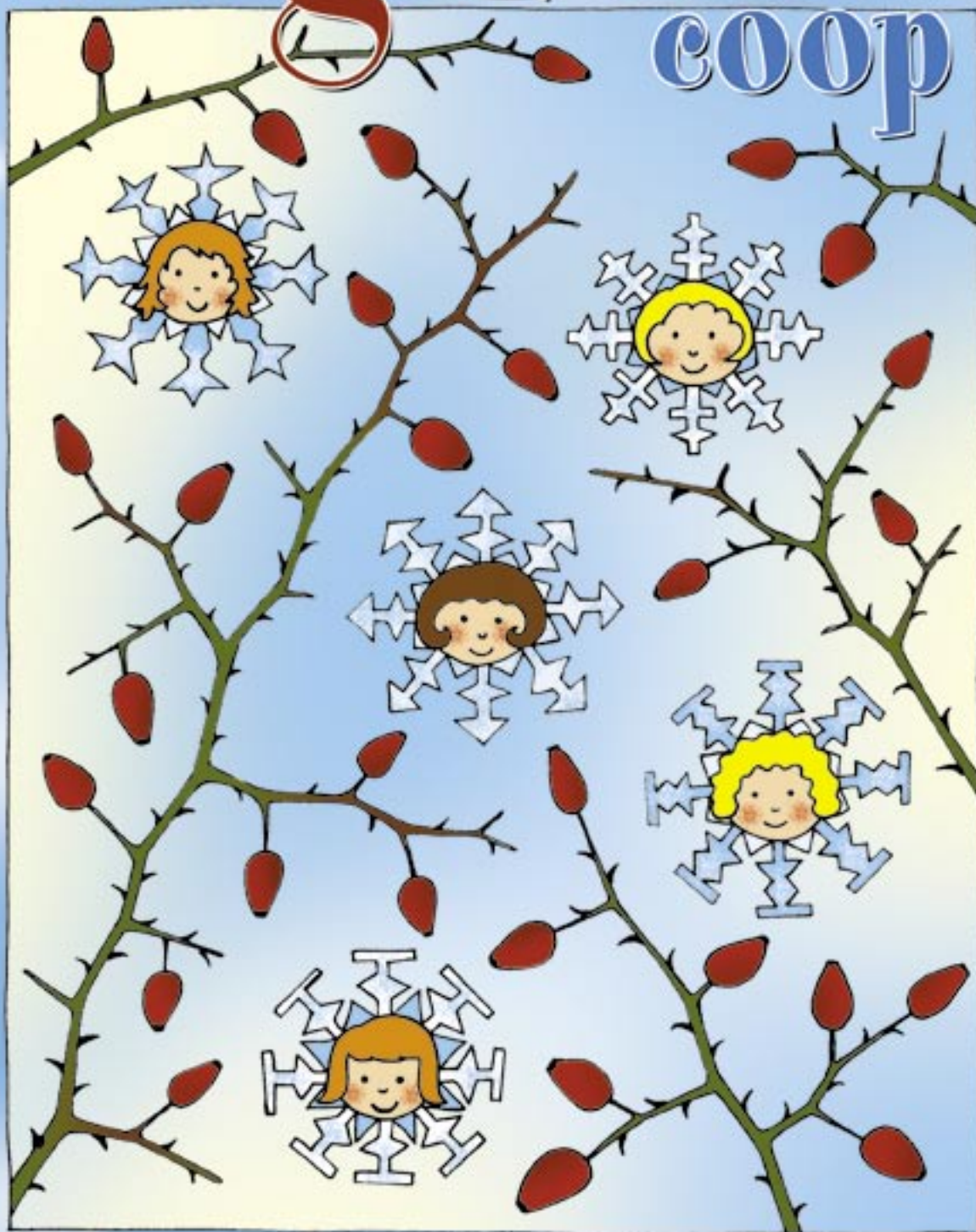

magazínek

coop

**Sněhuláček panáček, má na hlavě plecháček.
Chodí, chodí bos a má dlouhý nos.**

Vánoce, Vánoce přicházejí...

Milé děti,

jestlipak už jste napsaly Ježíškovi, co byste rády našly pod stromečkem? Jestli ne, tak si pospěšte, už se rychle blíží to nejkrásnější a nejštědřejší období v roce, na které se těší hlavně ti malí po celém světě.

Když však řeknete malému klukovi nebo holčičce z Ameriky, že u nás dárky nosí Ježíšek, bude se Vám smát – tam přece mají Santa Clause! Zkrátka není to všude stejné. A představte si, že dokonce ani doba rozdávání dárků nemusí být stejná – například v Rusku mají dědu Mráze, který cestuje se saněmi plnými dárků až na Nový rok. No co, ať je to, kdo je to, hlavně že se ty dárky k dětem dostanou, vidíte.

Ale Vánoce a celý ten čas před nimi, kterému se říká advent, mají být především o pohodě! Tu krásnou atmosféru můžete pomáhat ovšem připravit i Vy. Až si přečtete nový Magazínek, můžete třeba pomáhat mamince s úklidem, připravovat s ní cukroví a přitom si s ní vyprávět o tom, co všechno zajímavého jste v Magazínku našly. Nebo co kdybyste ozdobily ty krásné pomeranče, mandarinky a jablíčka, co jste s ní nakupovaly (spolu s mandlemi, ořechy, kokosem a dalšími dobrotami) v naší prodejně COOPu? Zapíchejte do nich koření, kterému se říká hřebíček, na párátko připevněné sušené švestky, rozinky a ořechy, to všechno přece také u nás dostanete. To bude vůně!

Přejeme Vám všem, Vaším rodičům a kamarádům ty nejkrásnější Vánoce a šťastný Nový rok a těšíme se, že se s Vámi všemi budeme potkávat nejen nad stránkami dalších Magazínků, ale i v našich obchodech českých a moravských spotřebních družstev.

Vaše redakce

ZÁKAZNICKÝ MAGAZÍN MAGAZÍNEK COOP

Zvláštní vydání Zákaznického magazínu pro zákazníky prodejen českých a moravských spotřebních družstev

- **REGISTROVÁNO POD ČÍSLEM:** MK ČR 8002
- **VYDÁVÁ:** COOP Centrum družstvo, Na Poříčí 30, 110 00 Praha 1
ŘEDITEL: Ing. Josef Holub
REDAKCE COOP: Milan Habada, Jitka Wohrabová
tel.: 221 733 000 (018), fax: 221 733 001
e-mail: redakce@coop.cz, www.coop.cz
- **REDAKČNÍ ZPRACOVÁNÍ:** Ing. Jaroslava Mašková
ILUSTRACE: Bc. Alena Červená
GRAFICKÁ ÚPRAVA, SAZBA: Stanislava Pelíšková
DELEX, s. r. o., Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň
ŘEDITEL: Mgr. Roman Pešíř
tel.: 378 218 112 (113), fax: 377 325 972
- **INDIVIDUÁLNÍ OBJEDNÁVKY:** Ing. J. Mašková,
e-mail: maskova@dolphin.cz, tel.: 602 436 066

Soutěže o ceny

Stejně jako minulá čísla časopisu Magazínek COOP Vám i toto zimní vydání přináší mnoho soutěží, křížovek, úkolů i hádanek. Pokud se jich budete chtít zúčastnit, pošlete své správné odpovědi či své příspěvky na adresu naší redakce. Budete-li mít štěstí při losování či se váš výtvar zalíbí naší odborné porotě, můžete se těšit na opravdu krásné výhry.

Kde se tentokrát skrývají naše soutěže?

- Navrhni obojek pro svého pejska nebo kočičku str. 4
- Recepty pana Kuřátka str. 6
- Hádáme a luštíme na téma „Exotické ovoce“ str. 10-11
- Poznáš země vánočních mužičků? str. 12-13
- Skládačka pro šikovné prstíky str. 14

Všechny vaše reakce, odpovědi na jednotlivé soutěžní otázky i vámi vytvořená dílka budeme očekávat **do 31. ledna 2006** na adrese:

DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň. Nezapomeňte připojit vaše jméno, adresu a věk, abychom vám mohli poslat ceny.

A kdo vlastně vyhrál v minulém čísle?

• **O nejkrásnější strašidlo:** Jako hlavního vítěze této tvořivé soutěže naše porota vybrala **Magdalénu (13 let) a Žanetu (7 let) Rychtovy** a k nim tedy míří krásná hlavní cena. Dalších 10 vítězů čeká sladká odměna od společnosti ED Haas CZ. Jsou to: **Tereška (5 let) a Deniska (5 let) Ševečkovy, Kristýna Vitoňová (6 let), Petr Bohatec (8 let), Antonín (2 roky) a Markéta (4 roky) Pospíšilíkovy, Jára Pavlík, Adéla Jirušová (11 let), David Dvořák (5 let), Kájinka a Martínek Váchovi, Karolínka (7 let) a Kačenka (5 let) Timovy a Veronika Kašparová.**

• **Skládačka pro šikovné prstíky:** Tři nejkrásnější skládačky autíčka nám poslali, a na krásné ceny se tudíž mohou těšit: **Jiřík Krumpl (5 let), Mireček Kovařík (6 let) a Tomáš Šilhan.**

• **Hádáme a luštíme:** Správnou tajenku z minulého čísla („Wolfgang Amadeus Mozart“) napsali a vylosování byli: **Hana Procházková (12 let), Petr Buroň (6 let), Mirek Janoušek (13 let), Ondřej Tomášek (3,5 roku), František Lebeda (11 let), Pavel Hanzal (14 let), Filip Srna (12 let), Lucka Patakyová (5 let), Tomáš Bočan (6 let) a Michaela Hasalová (12 let).**

Všichni uvedení výherci se mohou těšit na krásné ceny.

Elektronickou verzi Magazínku COOP
naleznete také na internetových
stránkách **www.coop.cz/magazinek**

Dopis Ježíškovi

aneb Co bych si přála dostat k Vánocům – výsledky soutěže

V minulém čísle jsme vás vyzvali, abyste nám posílali malované obrázky nebo psané dopisy, v nichž uvedete, co byste si přáli dostat k Vánocům. Přání máte opravdu mnoho - na naši adresu totiž dorazilo neuvěřitelné množství dopisů, malůvek a nádherných výtvorů. Z nich jsme nakonec vybrali a rozhodli se přichystat radost z dárku těmto dětem: **Vilík Springl (11 roků)**, **Kristýnka Vitoňová (6 let)**, **Linda Matoušková (11 let)**, **Helenka Steinigerová (8 let)**, **Karla Váchová (5 let)**, **Jan Vaníček (9,5 roku)**, **Klára Kučerová (13 let)**, **Matěj Kabát (11 let)**, **Michaela Holíková (5 let)**, **Hana Procházková (12 let)**, **Aleš Pekárek (4 roky)**, **Petr Kučava (11 let)**, **Matěj Plšek (4 roky)**, **Eva Novotná (13 let)** a **Martina Pecinová (10 let)**. Na ostatní přání se již bohužel nedostalo, ale my věříme, že pokud budete hodní, najdete své dárky přímo doma pod stromečkem.

Vilík Springl (11 roků)

Jan Vaníček (9,5 roku)

Karla Váchová (5 let)

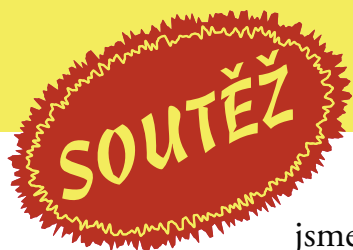
MILÝ JEŽÍŠKU
K VÁNOCUM BYCH SI PŘÁLA:
Mozek
Puzzle
Oblečení a
nějakou společenskou hru
JÁ VÍM ŽE MI NEMŮŽEŠ
SPLNIT VŠECHNO PŘESTO
DÍK

Klára Kučerová (13 let)

Kristýnka Vitoňová (6 let)

Navrhni obojek

Z vašich dopisů víme, že mnoho z vás má doma nějaké zvířátko. Přichystali jsme pro vás tedy novou soutěž, v níž bude vaším úkolem navrhnout obojek pro vašeho pejska nebo kočičku. Obrázky můžete kreslit nebo malovat (popř. popisovat a doplňovat odkazy, o jaký materiál či ozdobu se má jednat). Záleží jen a jen na vaší fantazii, jak budou návrhy vypadat. Z došlých výtvorů vybereme 20 kreseb či maleb a jejich autorům necháme vyrobit obojek podle jejich originálního návrhu.

Svoje dílka posílejte **do 31. ledna 2006** na adresu:
DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň.
Nezapomeňte připojit vaše jméno, adresu a věk.

Má-li být váš pes IN, nosí značku Beatin!

Beatin
spol. s r.o.
www.beatin.cz

Pomáháme přírodě

Když je venku veliká zima a ptáčci se nemají kde schovat a i zem je tak zmrzlá, že z ní těžko vytáhnou žížalku k snědku, my máme řešení! Vyroba ptáčkům krmítko z krabice od mléka a na stromy pověs ptací pamlsky!

Krmítko z krabice

Co potřebuješ? Širokou krabici od mléka, ptačí zobání (dýňová nebo slunečnicová semínka, neslané burské oříšky, starý sýr, zbytky slaniny nebo ovesné vločky), provázek na zavěšení.

Jak na to? Do papírové krabice od mléka opatrně vyřízni otvor (nebo raději popros tatínka či maminku), kudy budou ptáčci přilétat a odlétat a kam jim nasypeš jejich zobání. Krmítko nakonec zavěs na strom.

Ptačí pamlsky

Co potřebuješ? Lůj, semínka (mák, řepka, dýňová nebo slunečnicová semínka), otevřená smrková nebo borová šiška, provázek na zavěšení.

Jak na to? Lůj nastrouhej a vmíchej do něj různá semínka. Vzniklou směs zatlač do šišky a šišku pověs pomocí provázku na strom.

Jak tři starostliví skřítkové slavili Vánoce

O Vánocích jsou ulice krásně nazdobené. Na náměstí stojí veliký a na něm svítí barevné . Pod jeho se na Štědrý večer sešli tři starostliví skřítkové, kteří se celý rok starají, aby se dětem něco ošklivého nestalo. Teď mají volno,

děti jsou doma a jsou moc hodné, protože se těší na .

Kolem letěla sněhová a zavolala: „Pojďte za mnou, budeme se dívat!“

A lehounce se snesla za jedno velké , které zářilo do tmy. Skřítkové rychle vylezli za ní a nakukovali dovnitř.

Uvnitř byl velký a na něm dobroty, které maminka, tatínek,

holčička a dva kluci večereli: smažené řízký, salát, a . Byla tam také malá , ale ta spala. Najednou

zazvonil a všichni vstali a běželi vedle do pokoje. Tam stál rozsvícený a na něm byly krásné ozdoby, na špičce velká . A pod ní spousta balíčků, krabic a krabiček. A kampak se teď právě ti skřítkové ztratili? Možná, že jste je litovali,

že nemají hostinu jako my lidé. Ale mají! Zatímco si budete prohlížet ,

možná si budou právě u vás pochutnávat. Mají totiž moc rádi vánočku, co bývá

o Vánocích na . A že nemají ? Ale mají!

Vítek dostal pruhovanou , Kvído malé červené plavky a Hugo

maličkatou o lese. Však si to zaslouží, celý rok se starají o to, aby si děti mohly klidně hrát. A že nebyli u toho, když jste si právě vy rozbili nos? Inu jsou jen tři a vás je

hodně, nemohou být všude...

V dnešním pokračování pro vás pan Kuřátko vybral čtyři recepty na nápoje pro malé i velké. Zkuste si je připravit i vy a ochutnat něco, co jste dosud nepoznali. Jejich autory čekají krásné výhry.

Na příští díl bychom vás požádali, zda nám můžete poslat náměty na narozeninové oslavy a párty – tedy jakékoliv vaše oblíbené recepty nebo i třeba tipy na slavnostní výzdobu stolu popř. dárčky k narozeninám. Budeme se na ně těšit **do 31. ledna 2006** na adresu: **DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň**. Nezapomeňte připojit vaše jméno, adresu a věk.

Ananasový mléčný střík

*Mírek a Marek
Janouškovi, 13 a 5 let*

Co potřebujeme?

4 porce vanilkové zmrzliny,
1 dl ananasového džusu,
¼ l mléka, ¼ l sodovky,
4 plátky kompotovaného ananasu

Jak na to?

Zmrzlinu s mlékem a džusem umixujeme a dolijeme sodovkou. Jednotlivé porce ozdobíme plátky ananasu.

Domáci „Bejlíz“ pro maminky

Jan Vaníček, 9,5 let

Co potřebujeme?

2 konzervy Salka,
2 kelímky Ramy
Cremefine ke šlehání,
½ l rumu

Jak na to?

Salko povaříme asi jednu hodinu v tlakovém hrnci, aby zkaramelizovalo. Necháme ho vychladnout, přidáme Ramu a rum. Podle chuti přisladíme, nalijeme do lahví a dáme do ledničky. Podáváme s ledem.

Jahodový koktejl

*Lukáš a Deniska
Dohnalovi, 11 a 8 let*

Co potřebujeme?

1 l mléka,
1 dl jahodového sirupu,
čerstvé nebo mražené jahody

Jak na to?

Do mléka přidáme jahodový sirup a jahody. Mírně umixujeme a podáváme.

Nápoj z ovesných vloček

Denis Palát, 6 let

Co potřebujeme?

1 l kysaného mléka,
4 lžíce opražených ovesných vloček,
¼ l jablečné šťávy,
2 lžíce medu, šťávu z ½ citrónu

Jak na to?

Mléko umixujeme s vločkami, přidáme jablečnou šťávu a dochutíme medem a citrónovou šťávou.

Dobrou chuť!

Kdo byl svatý Mikuláš?

Zanedlouho bude většina dětí očekávat mikulášskou nadílku. U těch menších se tento akt neobejde bez napětí a trochy strachu. Ale víte, děti, s jakou osobností je symbol štědrého starce spojován?

Před mnoha lety, kolem roku 270, žil v rodině zbožných křesťanů na území dnešního Turecka mladík jménem NICOLAUS. Po smrti svých rodičů rozdal jejich majetek potřebným a vydal se na pouť do Palestiny. V maloasijském městě Myře se stal biskupem. Po celý svůj život pečoval o sirotky a podporoval chudé lidi a o jeho dobrotě, laskavosti a štědrosti kolovaly legendy už za jeho života. Počátkem 4. století byli v celé římské říši křesťané pronásledováni a také Nicolaus byl na několik let uvězněn. Propuštěn byl až v roce 313, kdy císař Konstantin povolil křesťanství. Po návratu z vězení opět zastával biskupský úřad, a to až do své smrti. Zemřel v Myře kolem roku 350.

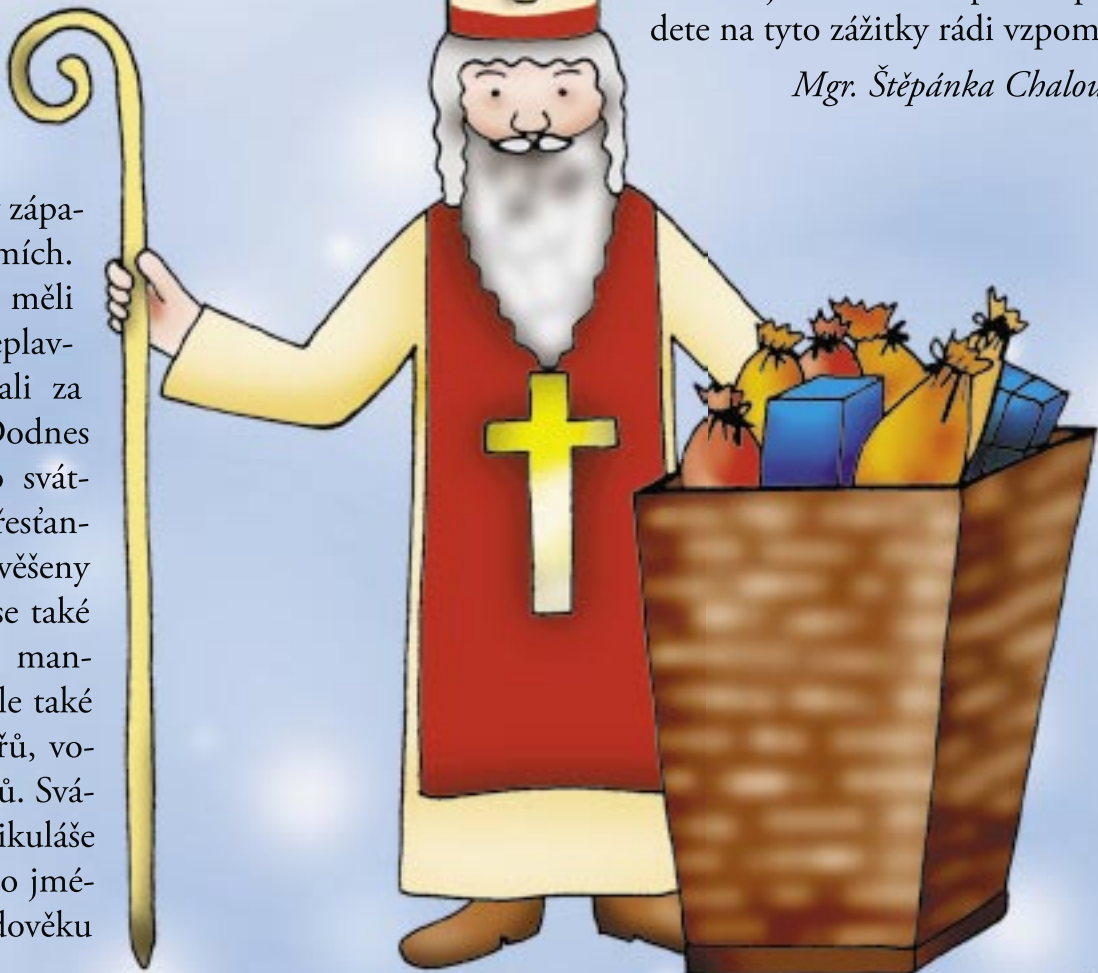
Stal se nejuctívanějším světcem východořímské říše. Od 11. století se jeho kult začal šířit i v západoevropských zemích. Zásahu na tom měli normandští mořeplavci, kteří ho přijali za svého patrona. Dodnes jsou, v den jeho svátku, v mnoha křesťanských kostelích zavěšeny malé loďky. Stal se také ochráncem dětí, manželství, rodiček, ale také lékárníků, mlynářů, vozačů a obchodníků. Svátek svatého Mikuláše (tak zní česky jeho jméno) byl od středověku

spojován s vírou v bohatství. Proto v tento den uzavírali obchodníci důležitá obchodní jednání.

V českých zemích známe Mikuláše jako majestátního starce s bílým plnovousem, mitrou a berlou. V minulosti byl doprovázen početným průvodem masek, ve kterém nesměli chybět husar s koněm, kominík, ras, sedlák se selkou, Smrt a Žid. V současnosti se Mikulášův doprovod zredukoval na dobromyslného Čerta a mlčenlivého Anděla. V minulých dobách se u nás konávaly mikulášské trhy, na kterých se prodával charakteristicky tvarovaný perník, drobné hračky a sušené ovoce. Trhy měly svoji kouzelnou atmosféru a byly očekávané především dětmi.

Až uvidíte, děti, 5. prosince v sešerejších ulicích známou trojici, oceňte zachování tradice štědrého a dobrosrdečného Mikuláše, nenechte se nikým vystresovat a zachovejte klid. V dospělosti pak budete na tyto zážitky rádi vzpomínat.

Mgr. Štěpánka Chaloupková

Liberecký kraj se rozkládá na severu České kotliny a pokrývá východní část Lužických hor, Jizerské hory a západní Krkonoše s Krkonošským podhůřím. Na severu končí státní hranicí, v délce 20 km k ní přiléhá německá spolková země Sasko, 130 km tvoří hranice s Polskem. Kraj je to malý – jeho rozloha 3163 km² tvoří přibližně 4 % rozlohy celé České republiky, a to je druhá nejmenší rozloha po hlavním městě Praze. Zato lesy pokrývají téměř 44 % celkové plochy kraje (o třetinu víc než průměr České republiky), což je nejvíce ze všech krajů.

Nejzápadnější oblast je spojená s osobností básníka K. H. Máchy. Máchovo jezero, což je vlastně obrovitý rybník založený samotným Karlem IV., je největším letním turistickým centrem na severu Čech. Nad ním se tyčí dominanta hradu Bezděz, který tu nechal postavit slavný český král Přemysl Otakar II., a nechvalně se proslavil i tím, že tu Ota Braniborský věznil mladého krále Václava II. a jeho matku Kunhutu.

V této krásné krajině také najdeme originální soustavu 23 rybníků napájených Bobřím potokem, které vznikaly v 16. a 17. století. Mezi nimi se krásně vyjímá obec Holany s řadou staveb dřevěné a kamenné lidové architektury. Oblast Ralska s rozlehlými borovicovými lesy a nevšedními skalními útvary byla dlouhá léta vojenským cvičišťem, kam veřejnost nesměla, ale díky tomu zůstala zachovaná. Je dokonce jedním ze dvou území v ČR, která byla zařazena do sítě tzv. biogenetických rezervací Evropy – Eeconet.

Město Česká Lípa a jeho okolí jsou bohaté na kulturní a historické památky. Severním směrem ubíhají vyvěřelé kopce Českého středohoří. Vulkanickou činností vzniklé shluky čedičových a znělcových kopců a osamocené masivy homolí a kup vytvářejí spolu s hlubokými údolímí romantickou krajinu, která nemá v České republice obdoby. Není divu, že tu kromě pěší a cykloturistiky kvete i agroturistika.

V Libereckém kraji se rovněž nachází Chráněná krajinná oblast Český ráj, kterou charakterizuje mimořádná členitost zemského povrchu s příznačnými pískovcovými skalními městy. Zdaleka jsou viditelné rozvaliny hradu Trosky postaveného ve 14. století, které se tyčí na strmých sloupech čedičové vyvěřeliny.

Oblast Pojizeří nabízí možnosti letní i zimní turistiky, oblíbenou ji mají i vodáci. Za zmínku stojí rovněž jedinečné Bozkovské dolomitové jeskyně.

Turisté také rádi vyhledávají Frýdlantsko na úplném severu Libereckého kraje. Málokdy vynechají renesanční zámek Frýdlant, který má krásné interiéry s cennou obrazárnou, kde jsou například obrazy Petra Brandla a Karla Škréty. Láká je také barokní klášterní komplex v někdejší hornické osadě Hejnice. A neopakovatelnou atmosféru podhorských lázní slibují Lázně Libverda, odkud si dokonce dal vodu na válečná tažení posílat Albrecht z Valdštejna.

Jizerské hory jsou rájem milovníků běhu na lyžích. Ale i v létě mají co nabídnout – unikátní rašeliniště a původní lesní porosty a nikde jinde nenajdete takové množství udržovaných rozhleden jako právě v této oblasti. Nejnavštěvovanější jsou Královka, Bramberk či Štěpánka.

rajích – Liberecký kraj

Krajské město Liberec bylo po léta především centrem textilního průmyslu. Může se však pochlubit i řadou významných stavebních památek, například dřevěnými domy ze 17. století či renesančním Starým zámkem a s ním spojeným Novým zámkem. Do zimních středisek dojedete městskou dopravou. Letní sezóna láká k návštěvě nejstarší zoologické zahrady ve střední Evropě či botanické zahrady s unikátními sbírkami.

Na Liberec shlíží hora Ještěd, vysoká 1012 m. Na ní se tyčí architektonický skvost severu, originální konstrukce rozhledny ve tvaru rotačního hyperboloidu. Ing. arch. K. Hubáček byl za její návrh oceněn prestižní mezinárodní Perretovou cenou.

Nedaleký Jablonec nad Nisou je zas světoznámou Mekkou sklářství a bižuterie. A tak není divu, že tu najdeme muzeum, ve kterém se návštěvníci seznámí s historií a současností těchto v tomto kraji proslavených oborů.

Také Novoborsko ležící na rozhraní dvou chráněných krajinných oblastí – Českého středohoří a Lužických hor – vábí turisty z celého světa množstvím malých sklárniček, ve kterých mohou na vlastní oči vidět výrobu foukaného, malovaného, broušeného i rytého skla.

Na tak zvaném Trojmezí Čech, Německa a Polska stojí hrad Grabštejn. V jeho sklepení jsou instalovány řemeslné výstavy, expozice zpracování drahých kamenů a stará kovárna.

Lužické hory jsou ideálním prostředím pro pěší turistiku a cykloturistiku. Na toulkách touto oblastí navštívíme nejen unikátní přírodní partie, ale i četné kulturně-historické památky.

A konečně je tu nejznámější české pohoří – Krkonoše. Oblast Rokytnicka leží v malebném údolí, jehož dominantu tvoří hřeben Studenova a Kotle, který se vypíná až do výše 1434 m. Je východiskem do mnoha zajímavých míst Krkonoš, jako je pramen Labe či Huťský vodopád. Na nejzápadnější části přímo u hranice s Polskem leží jedno z nejvýznamnějších místních turistických center Harrachov. Zde najdeme i známý areál skokanských můstků, kde se konají závody Světového poháru.

Město Jilemnice je označováno za „kolébku českého lyžování“. Již v roce 1894 tu byl založen vůbec nejstarší Český krkonošský spolek SKI.

A dívejte se pořádně kolem sebe – třeba právě někde tady potkáte slavného vládce hor – Krakonoše...

Exotické tropické ovoce se pomalu začíná objevovat i v našich zeměpisných šířkách. Právě proto, že se s ním setkáváme stále častěji, bychom ho měli umět správně pojmenovat. Vyplníte-li jednotlivé názvy do příslušných kolonek křížovky, v tajence naleznete jméno dalšího druhu exotického ovoce. Pochází z Persie, ačkoliv dnes je pěstováno především ve Středozeří a na Kavkaze. Jeho chuť je osvěžující a sladkokyselá. Pokud tento plod rozřízneme, objevíme dužinu s jádérky, z níž se často připravují nápoje a koktejly.

Správné znění tajenky nám pošlete nejpozději **do 31. ledna 2006** na adresu: **DELEX, Denisovo nábreží 4, 301 00 Plzeň**. Nezapomeňte napsat svoje jméno, zpáteční adresu a věk. Vylosovaní výherci od nás obdrží krásné ceny.

13

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

6

9.

10.

11.

12.

13.

14.

8

10

3

4

S blížícími se Vánocemi přichází čas všemožných sladkostí, perníčků, cukroví a pro tvořivé a šikovné „kuchtičky“ i čas marcipánových figurek. Hlavní surovinou na jejich výrobu je marcipánová hmota, kterou buď můžeme koupit již hotovou, nebo si připravíme vlastní. Smícháme stejný díl mandlí a moučkového cukru, přidáme pár kapek citrónu a umixujeme na jemnou kaši. Rozdělíme na části a ty barvíme potravinářským barvivem.

Marcipánová zvířátka

Tělo zvířátka vymodelujeme z marcipánového válečku silného 1 cm a dlouhého 5 cm. (Aby se nám marcipán nepřichytával k pracovní ploše, posypeme ji trochou moučkového cukru.) Na nožičky nastříhneme váleček vpředu asi na 1 cm. Na hlavičku vytvarujeme kousek marcipánu do tvaru kapky nebo kuličky. Jednotlivé marcipánové části slepíme cukrovou vodou.

Kočka Váleček ohneme do tvaru kočičího hřbetu a vpředu vytvarujeme packy. Lehce je shora nakrájíme, čímž kočičce vyrobíme dráčky. Na kulovitou hlavu přiděláme uši z mandlových štěpinek. Z čokoládové rýže uděláme oči a vousky a z odlišně barveného marcipánu čumáček a ocásek.

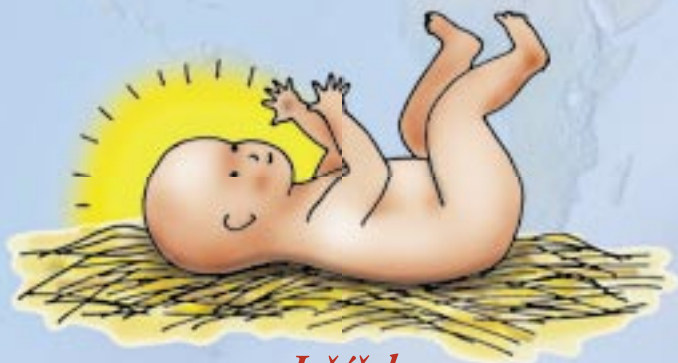
Myš Na tělíčko myši zformujeme marcipánový váleček do tvaru hrušky. Oči tvoří cukrové kuličky, uši kousky mandlí. Čumáček s ocáskem vyrobíme z obarveného marcipánu.

SOUTĚŽ

Poznáš země vánočních mužíčků?

Vánoční svátky se slaví na celém světě a nejvíce je vítají samozřejmě děti, protože dostávají dárky. Pojďme se tedy spolu vydat za vánočními bytostmi, které právě nadělují dárky. Svoje role mají rozdělené podle zemí, tradice a náboženství. My jsme z nich vybrali tři nejznámější a ty vám představíme.

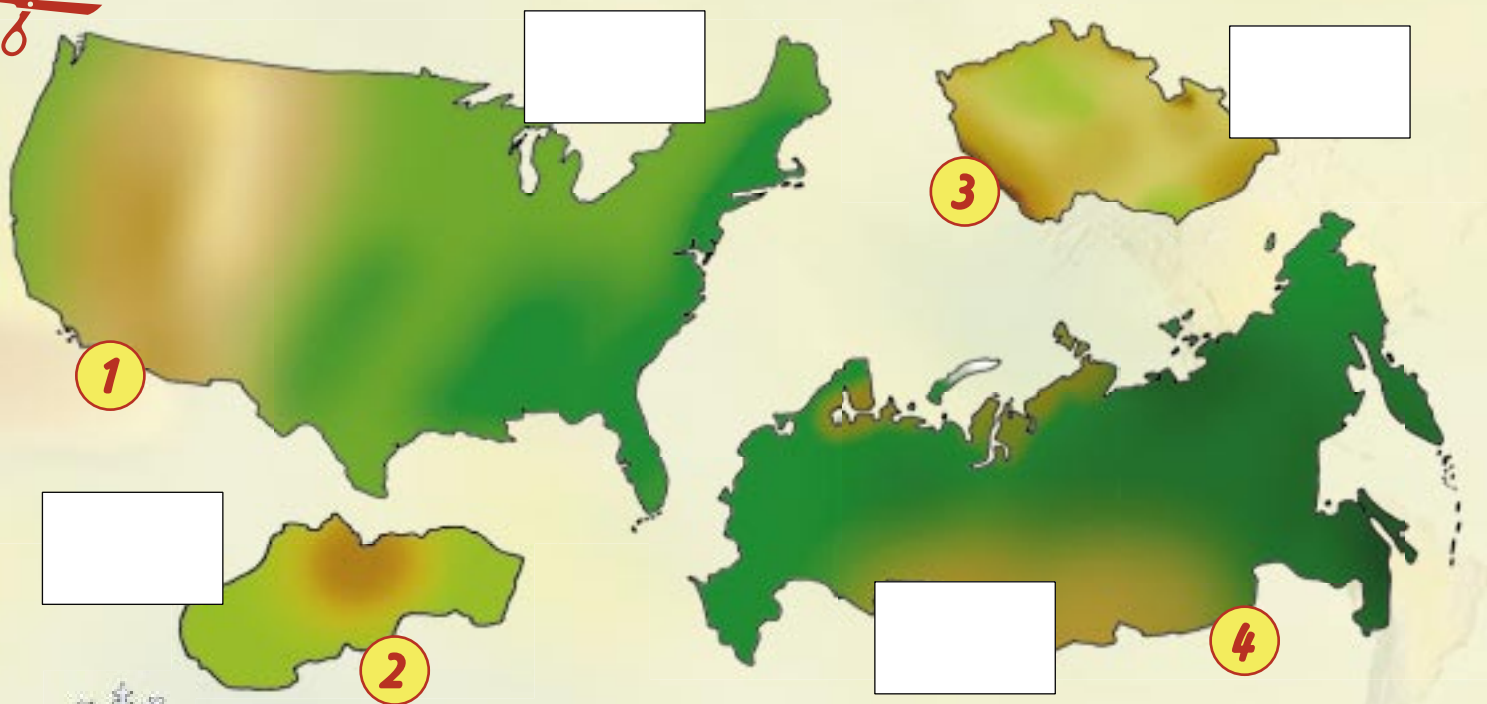
Ježíšek

Ježíšek přináší dárky nejen českým dětem, ale má na starosti ještě všechny obdarované na Slovensku, v Rakousku a Německu. A to musí stihnout za jediný podvečer 24. prosince - nazvaný u nás výstižně Štědrý večer. Ježíška si však nemusíme dlouze představovat – asi děťátko v kolébce narozené ve městě Betlémě Panně Marii a Josefovi zná opravdu každé české dítě. Všeobecně se má za to, že se malý Ježíš narodil 24. prosince. Není tomu ovšem tak (narodil se o den dříve), a proto se také 24. prosinec spojuje s očekáváním druhého dne a večerní nadílkou. 25. prosince se slouží mše a nemělo by se pracovat. 26. prosinec je zasvěcen svatému Štěpánovi a tradicí v tento den jsou obchůzky koledníků. V Německu má Ježíšek rezavé vlasy a vousy a k přemísťování používá divoký vítr. V Rakousku, stejně jako u nás, se vyrábějí adventní věnce ozdobené svíc-

kami a stuhami – zelenou (barva naděje) a fialovou (barva minulosti). Na Štědrý večer přichází Ježíšek po zacinkání zvonečku. Všechny dárky balí otec jako hlava rodiny.

Santa Claus

Santa Claus přichází tajně komínem (na saních tažených sobím spřežením) v Anglii, Irsku, USA, Austrálii a na Novém Zélandě, ale i ve Francii, Brazílii, Peru a dalších zemích. (V Anglii a Irsku se mu říká Father Christmas, ve Francii, Brazílii a Peru Santa Claus vystupuje pod jménem Père Noël.) Santa Claus chodí v červeném kabátě lemovaném bílou kožešinou, červených botách a s červenou čapkou. Má dlouhé bílé vousy a doprovází ho vánoční skřítki. Žije společně se svými soby na Aljašce za polárním kruhem a každý rok dostává tisíce dopisů, jež obsahují přání dětí mnoha národností. Dárky mu pomáhají připravovat skřítkové a pak je rozváží na saních tažených devíti soby. Rozdílný je však způsob, jak Santa Claus dárky v různých zemích naděluje. V Británii a Americe přichází tajně komínem v noci ze 24. na 25. prosince. Na Štědrý den večer si děti i dospělí připraví pro Santa Clause červené punčochy nebo boty a ráno na Boží hod v nich nacházejí dárky. Celá rodina se pak sejde nad švestkovým pudinkem a plněným krocanem. V Irsku Santa Claus naděluje do označených vánočních pytlů a na posilněnou má připraveno pivo a sekanou. Ve Francii dárky dětem ukládá na krb nebo ke kamnům dobrý vánoční duch Père Noël. 25. prosince zvou Francouzi ke slavnostnímu stolu do svých domácnosti bezdomovce, chudé, sirotky. Na stole nechybí ústřice, šneci, žabí stehýnka, krocan plněný kaštanovou nádivkou a drahé ovoce. V Mexiku si děti chystají na dárky boty a na

Štědrý den se konají průvody se svíčkami a zvonečky. Na Novém Zélandě je Santa Clausovi poněkud horko, a tak je pro něj v domácnostech připraveno dobře vychlazené pivo. V Austrálii místo sobů, kteří by zdejší horko zřejmě nepřežili, táhne jeho saně osm bílých klokanů.

Děda Mráz

Děda Mráz se podobá veselému Santovi, ale na rozdíl od něj jeho dárky mohou očekávat děti v Rusku, a to až na Nový rok. Zatímco Santa Claus má krátký přepásaný kabátek a bříško, ruský děda Mráz je statný chlapík v dlouhém splývavém kabátě. V ruce mu nechybí hůl dotvrzující jako žezlo majestát úřadu. Děda Mráz žije na Čukotce v pětipatrovém dřevěném paláci v ruském Velkém Ustugu. Areál nabízí nejen stylizovaná představení dědy Mráze a jeho družiny, a tak sem každoročně míří tisíce dětí i dospělých z celého Ruska. Dominantou paláce je pochopitelně velký nazdobený vánoční strom, kolem něhož skotačí dívenky v krojích sněhových vloček. Děda Mráz samozřejmě dostává, podobně jako Santa Claus, dopisy a telegramy z celého světa – ročně je jich kolem 260 tisíc. Jak bylo již řečeno, ruské děti dostávají své dárky až na Nový rok, Štědrý den je v Rusku obyčejným pracovním dnem. Při svých cestách ze vzdálené Čukotky používá děda Mráz saně a doprovází ho Sněhoručka v bílém kožíšku ušitým z hranostajů.

Nyní máš možnost procestovat s námi čtyři země, kde popisovaní tři vánoční mužičci nosí dárky. U každého státu vždy objevíš mapu a vlajku. Napiš nám, o jakou zemi se jedná a jaké je její hlavní město (to pak zakresli přímo do mapy). Dokážeš také vybarvit vlajku přesně podle skutečnosti? Správné řešení nám pošli **do 31. ledna 2006** na adresu: **DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň**. Připoj svoje jméno, zpáteční adresu a věk. Na vylosované šťastlivce budou čekat krásné dárky.

Ohňostroj

Výbušné petardy se používají již stovky let. Tvůrčí je černý prach (známý také jako střelný prach) v těsné papírové trubičce s roznětkou, která je zapaluje. Černý prach se skládá z paliva (dřevěného uhlí a síry) a oksylichovadla (dusičnanu draselného), jež poskytuje kyslík nutný k urychlení reakce. Vzdušný ohňostroj se obvykle vyrábí jako střela, která je tvořena čtyřmi částmi – papírovým obalem, světlicí, výbušným jádrem a roznětkou, jež zajistí časové zpoždění výbuchu.

A jak je možné, že ohňostroj je barevný? To je způsobeno přidáním různých chemikálií nebo prvků jako např. hliník, železo, ocel, zinek nebo magneziový prášek. Jakmile roznětka prohoří do střely, zapálí černý prach a střela vybuchne. Tento výbuch zapálí povrch světlic, které začnou hořet a produkovat deště jisker. Jelikož výbuch rozmetá světlice do všech směrů, dostáváte obrovskou plochu plnou jisker, jakou znáte z ohňostrojových show.

Text byl použit z knihy „Jak věci fungují“ vydané nakladatelstvím Computer Press.

Pokud jste s námi skládali ve všech třech předešlých číslech, máte již postavený domeček, parníček a autíčko. V dnešním posledním díle Skládačky pro šikovní prstíky si s naším návodem můžete udělat stromeček.

A protože víme, že i vy umíte jistě vyrobit svůj vlatní stromeček, posílejte nám svoje dílka **do 31. ledna 2006** na adresu: **DELEX, Denisovo nábřeží 4, 301 00 Plzeň**. Nezapomeňte napsat vaše jméno, adresu a věk, abychom autorům vítězných návrhů mohli poslat krásné ceny.

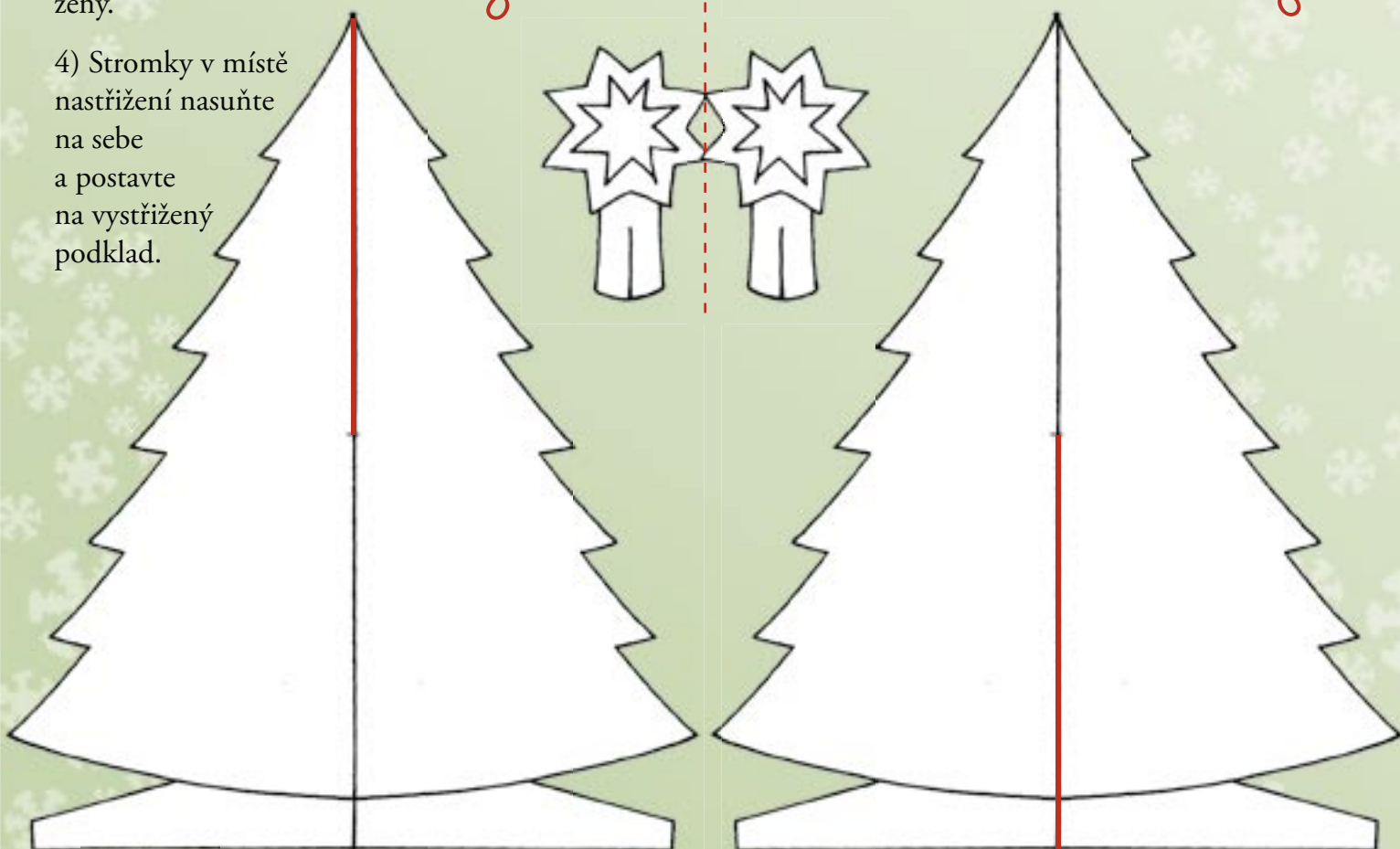
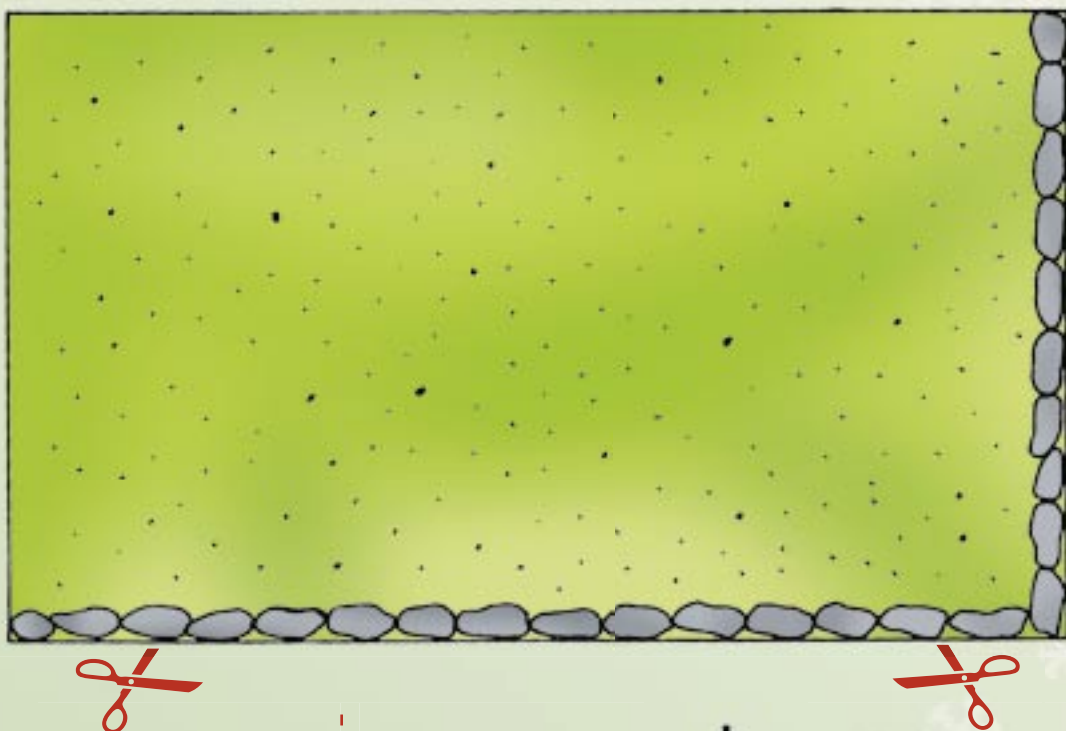
Jak se tedy staví takový jednoduchý stromeček?

1) Překreslete stromečky a hvězdy na čistý tvrdý papír, vystříhněte a podle své fantazie vymalujte. Stromky po obou stranách, hvězdy pouze na straně přední.

2) Oba stromečky nastříhněte do poloviny podle červených čar.

3) Hvězdu přehněte podle přerušované čáry a přilepte na špičku stromku, který není v horní části nastřížený.

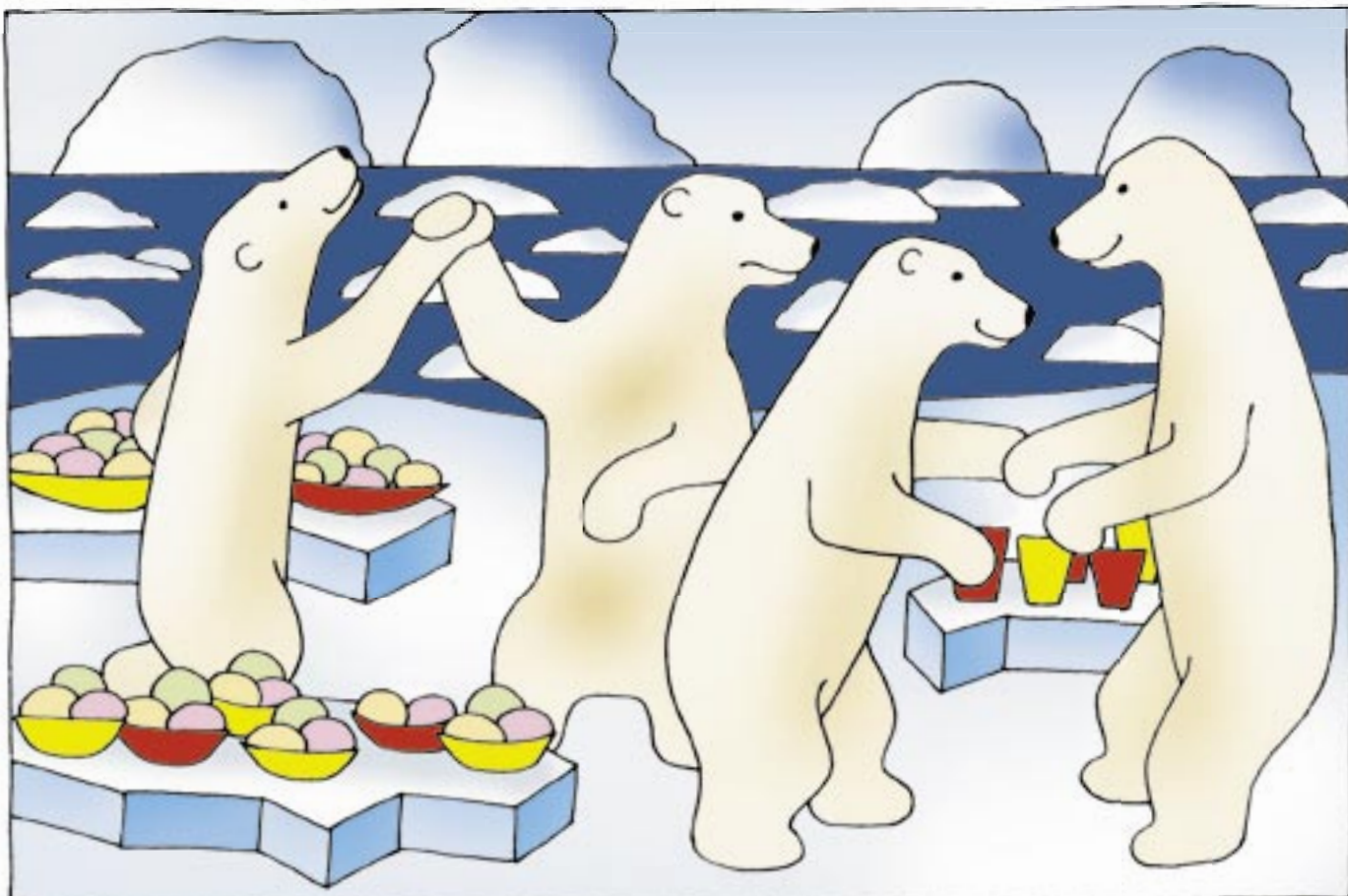
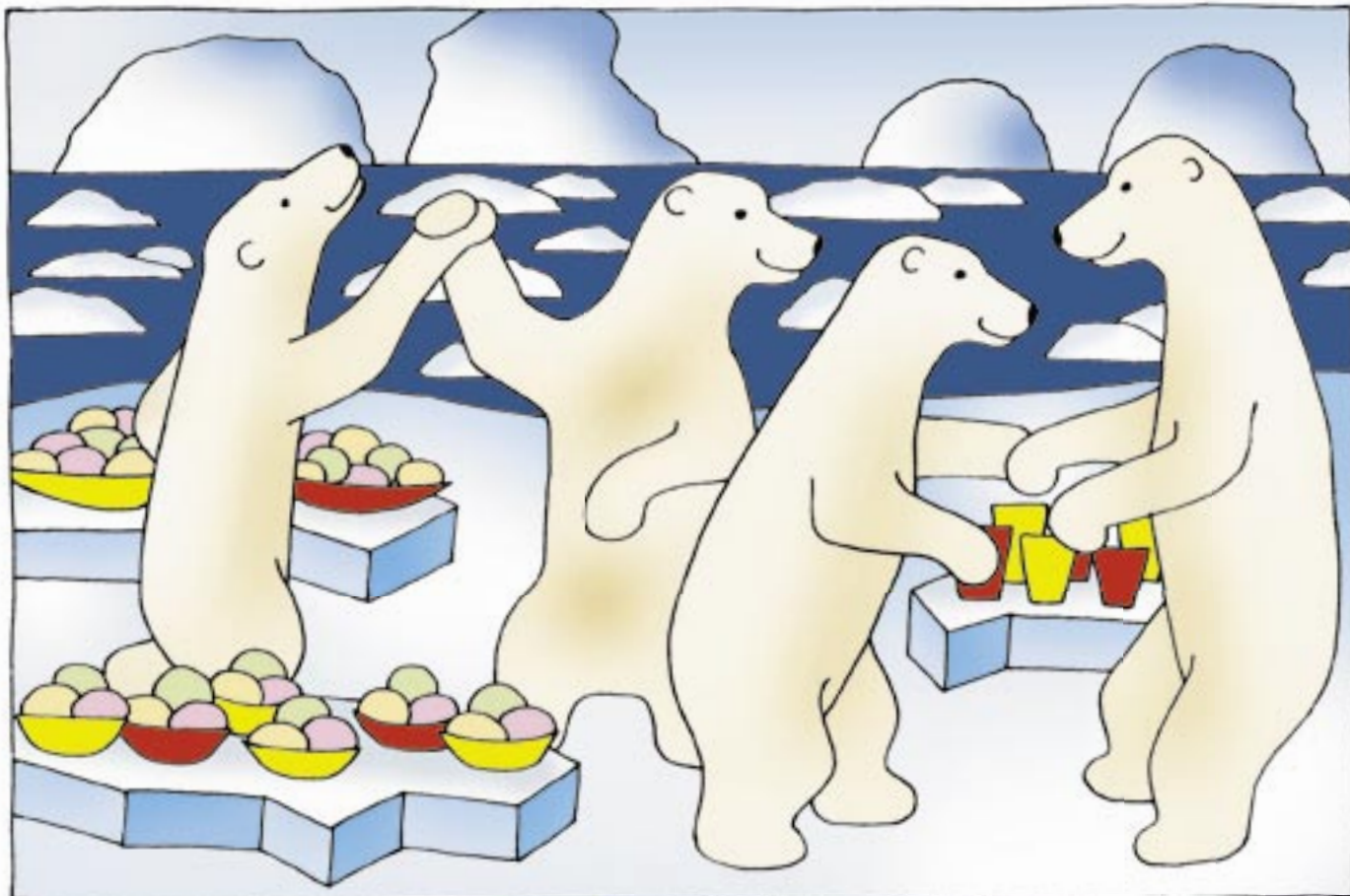
4) Stromky v místě nastřížení nasuňte na sebe a postavte na vystřížený podklad.

Najdi rozdíly

Obrázky na této stránce jsou na první pohled stejné. Když se na ně ale zadíváš důkladněji, najdeš mezi nimi pět rozdílů. Které to jsou?

Kids

*Vystřihni si své jablíčko
na vánoční stromek!*

